

Dezbaterea națională

„Viitoarele planuri-cadru – între așteptări și realitate“

Ideea oricărei dezbateri este aceea de a construi răspunsuri pe marginea unor întrebări. În cele din urmă, oricare ar fi răspunsurile, acestea vor depinde în primul rând de întrebările puse. Prin prisma temei aflate în discuție, orice încercare de a formula răspunsuri ar trebui să ia în calcul, credem, întrebări precum:

1. Este necesară o reformă a sistemului educațional românesc, a educației românești?

Răspunsul este, inevitabil, unul singur: DA.

Imediat însă, în pofida acestui acord, care ar fi răspunsurile la întrebări precum:

- Este educația românească, relevant, o prioritate națională? Dincolo de declarații și de prevederile legale, prin ce se susține o astfel de afirmație?
- Care este direcția în care trebuie să mergem?
- Suntem pregătiți, indiferent de varianta pentru care optăm, pentru a merge în acea direcție?

Inevitabil, ne vom întreba atunci, în al doilea rând:

2. De ce este necesară o reformă a sistemului educațional românesc, a educației românești?

Și aici avem un răspuns imediat, pe buzele tuturor: REZULTATELE.

Totuși,

- Este suficient doar un astfel de răspuns?
- Care sunt rezultatele dorite?
- Ce trebuie făcut pentru a atinge aceste rezultate?

Ajungem astfel la a treia întrebare:

3. Ce anume trebuie reformat în sistemul educațional românesc, în educația românească?

TOTUL, auzim adesea, subliniindu-se rezultatele tuturor celorlalte reforme, eșuate în totalitatea lor.

Și totuși,

- Care sunt, concret, lucrurile care trebuie reformate?
- Este suficient să ne ocupăm secvențial, separat, doar de anumite probleme, fără să privim întregul?
- Putem anticipa efectele a ceea ce vom reforma?

Ajungem astfel la o altă serie de întrebări, legată direct de tema acestei dezbateri: PLANURILE-CADRU. Și aici întrebările sunt multiple, relevanța oricăror planuri-cadru fiind de afirmat doar în măsura în care există răspunsuri adecvate la următoarele întrebări:

4. Ce dorim să formăm?

Respectiv,

- Care este profilul de personalitate către care vom încerca să ne conducem copiii? Ce ne dorim să devină?
- Care sunt competențele ce se doresc a fi formate și în ce măsură noile planuri-cadru, indiferent de variantă, prin conținutul lor, vor asigura cadrul necesar formării lor?
- Este viabilă conceperea unor noi planuri-cadru fără a le gândi „la pachet” cu programele școlare și standardele de evaluare?

5. Cât dorim să formăm?

Cu alte cuvinte,

- Care este timpul pe care elevul trebuie să îl petreacă în școală?
- Este o soluție reducerea timpului petrecut în școală?
- Alocarea timpului pentru diferitele discipline și activități este corelată cu ceea ce se dorește să se formeze, cu competențele dorite?

6. Cu ce vom realiza formarea?

- Indiferent de varianta de planuri-cadru propusă sau apărută, cu ce se va asigura realizarea formării?
- O modificare de planuri-cadru va compensa subfinanțarea cu care se confruntă școala românească?

- În absența infrastructurii și dotărilor, cum putem să ne asigurăm că nu ajungem din nou, ca întotdeauna până în prezent, doar la o reformă de dragul reformei, căreia, peste câțiva ani, îi vom constata eșecul?
- S-a identificat ordinea corectă a abordării problemelor care justifică necesitatea unei reforme?

7. Cum vom realiza formarea?

- Strict disciplinar? Flexibil și integrat? Combinat?
- În oricare dintre variante, care sunt argumentele, prin prisma efectelor potențiale?

8. Oricare ar fi reforma și orice am reforma, CU CINE SE DOREȘTE SĂ SE FACĂ REFORMA?

ÎN LOC DE CONCLUZII – fragmente din dezbateri, discuții, propuneri...

CADRE DIDACTICE:

1. „Ni se pare că se aplică politica de «Divide et impera»... Practic stârnesc discuții aprinse și învrăjbesc profesorii, fiindcă fiecare va accepta varianta în care nu este penalizat.”
2. „Momentul ales pentru lansarea dezbaterii publice este nepotrivit (perioada sărbătorilor de iarnă), ceea ce face ca timpul destinat dezbaterilor să fie insuficient și să lase impresia unei superficialități în tratarea acestei etape foarte importante din punctul nostru de vedere.”
3. „Planurile-cadru sunt la fel de rigide, terne și prost alcătuite ca și până acum. Vrem schimbare, dar nu prea mult. Puteau să apară idei noi și inspiratoare dacă nu eram obligați să alegem din trei variante, ci s-ar fi găsit o posibilitate să participăm la realizarea unor variante. (Mă refer la participarea profesorilor de gimnaziu la realizarea planurilor.)”
4. „Reduc numărul de ore al materiilor umaniste și artelor, ceea ce consider că nu este benefic, în situația în care toată lumea se plânge că elevii nu știu să scrie, să se exprime, nu mai au valori, simț estetic etc.”
5. „Pentru a scădea presiunea și stresul la care sunt supuși elevii la unele discipline (educație fizică, muzică, desen, religie) evaluarea să fie făcută prin calificative, accentuându-se caracterul lor formativ.”

6. *„Noile planuri-cadru ar trebui să racordeze învățământul românesc la realitățile socio-economice actuale și la cele care se preconizează în viitor.”*
7. *„Permit infrastructura actuală și dotările implementarea cu succes a noilor politici educaționale?”*
8. *„Doar în situația coroborării celor două documente, planul-cadru și programele școlare, se poate lua o decizie echilibrată în privința corectitudinii și funcționalității fiecărui document în parte. Nu se poate judeca dacă este necesar un anumit număr de ore pe săptămână la o anumită disciplină în absența unei analize atente a conținutului programei școlare.”*
9. *„Are sistemul educațional o comandă socială care să permită proiectarea unei evoluții/construcții a sistemului pe termen mediu și lung?”*
10. *„Când vor fi corelate formarea inițială cu nevoile reale ale sistemului, cu noua viziune și (din nou) cu comanda pieței muncii?”*

ELEVI:

1. *„Planul-cadru actual nu se mai pliază pe nevoile societății și ale elevilor. Elevii, la absolvirea școlii, nu sunt în stare să se încadreze în societate.”*
2. *„Orarul este încărcat acum, se pune foarte mult accent pe informare (acumulare de informații) la toate disciplinele de studiu și mai puțin pe formare, dar, mai ales, nu se ține cont de afinitățile diferite ale elevilor față de disciplinele școlare.”*
3. *„Putem sta un timp mai îndelungat în școală dacă cel puțin o parte dintre discipline sunt evaluate prin calificative (desen, muzica, educație fizică, religie, educație pentru sănătate). Astfel scăpăm de presiune și stres.”*
4. *„Avem mare nevoie de o reformă care să schimbe accentul de pe însușire de cunoștințe pe înțelegerea lor, vrem să «învățăm cum să învățăm».”*
5. *„Nu avem condiții în școli pentru realizarea experiențelor, a experimentelor, a laturii practice a unor discipline.”*
6. *„O reformă adevărată nu înseamnă redistribuirea orelor, ci punerea accentului pe practică...”*

Pe lângă acestea, alte câteva idei, obținute în contexte mai puțin formale, edificatoare însă pentru modul în care o parte a elevilor privesc lucrurile:

7. *„Ce tare, nu mai facem română, scriem și citim mai puțin!”*
8. *„Ce învățăm, fraților, la chimie?” (elev de clasa a V-a)*
9. *„Eu vreau cinci ore de sport, domnu!”*
10. *„Ce bine că nu mai facem ..., nu-mi place profa!”*
11. *„N-o să mai avem dirigă? Ce taree!”*

PĂRINȚI:

1. „Evoluția, progresul societății și noile generații ne obligă la schimbări pentru că ei reprezintă viitorul și sănătatea mentală a nației.”
2. „E necesară reforma planurilor-cadru pentru a asigura dezvoltarea personală, formarea și promovarea profesională.”
3. „E importantă resursa umană care va participa la realizarea reformei, dar și cea care urmează să o implementeze.”
4. „Nu se poate face reformă adevărată dacă nu există baza materială necesară (laboratoare, ateliere, săli de sport etc.) la standarde europene.”
5. „Elevii să își poată face temele la școală (să se creeze condiții pentru ca elevii să beneficieze de masă caldă).”
6. „Reforma planurilor – cadru să fie însoțită de reforma programelor școlare, a manualelor, evaluării și de investițiile în sistem. În absența finanțării nu putem vorbi de o reformă adevărată.”
7. „Finanțarea să se facă astfel încât să acopere toate nevoile sistemului, inclusiv activitatea extracurriculară.”
8. „Introducerea de calificative la unele discipline, cum ar fi: religie, educație fizică, desen, muzică și acordarea de competențe la TIC.”

Opinia generală? Tot o declarație:

*„Mă îndoiesc că putem schimba, dar sunt realități [bunde ale inimii românești] și ale celor de
practic, nu-i interesează decât să bifeze în dreptul casetei «consultării».
Lucrurile se fac, oricum, fără noi.”*

*[bunde ale inimii
și ale celor de*